

Uchwała SO.11.4011.172.2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 5 grudnia 2025 roku

w sprawie wyrażenia opinii o projekcie uchwały budżetowej Gminy Świąciechowa na 2026 rok.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony Zarządzeniem Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 3 lutego 2025 roku, w osobach:

Przewodnicząca: Małgorzata Okrent
Członkowie: Małgorzata Lisowska
Marcin Wydmuch

działając na podstawie art. 13 pkt 3 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 238 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483) wyraża o przedłożonym projekcie uchwały budżetowej Gminy Świąciechowa na 2026 rok

opinię pozytywną z uwagą jak w pkt II.1 uzasadnienia.

UZASADNIENIE

I.

Projekt uchwały budżetowej przedłożony został drogą elektroniczną przez Wójta Gminy w dniu 12 listopada 2025 roku. Wraz z projektem przedłożone zostało uzasadnienie do uchwały i materiały informacyjne. Szczegółowość projektu oraz uzasadnienie wraz z materiałami informacyjnymi załączonymi do projektu odpowiadają wymogom określonym uchwałą Nr IX/55/2015 Rady Gminy Świąciechowa z dnia 10 lipca 2015 r. w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Świąciechowa, za wyjątkiem postanowień § 3 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 2.

II.

1. W projekcie uchwały budżetowej ustalone zostały:

- dochody w wysokości 57.147.004,07 zł, w tym:
 - dochody bieżące w wysokości 56.178.588,91 zł,
 - dochody majątkowe w wysokości 968.415,16 zł,
- wydatki w wysokości 70.484.108,58 zł, w tym:
 - wydatki bieżące w wysokości 53.889.652,62 zł,

- wydatki majątkowe w wysokości 16.594.455,96 zł.

Prognozowane w projekcie budżetu dochody bieżące są wyższe od planowanych wydatków bieżących o kwotę 2.288.936,29 zł, a zatem spełniony został wymóg wynikający z przepisu art. 242 ustawy o finansach publicznych.

Zgodnie z postanowieniem § 3 projektu uchwały budżetowej przewiduje się, że deficyt budżetu w kwocie 13.337.104,51 zł zostanie sfinansowany przychodami jednostek samorządu terytorialnego z wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 602.399,41 zł oraz przychodami z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym w kwocie 12.734.705,10 zł. W projekcie uchwały budżetowej, w załączniku Nr 4 pn. „Plan przychodów i rozchodów Gminy Świąciechowa w 2026 roku” wykazano następujące przychody na łączną kwotę 16.165.696,51 zł, w tym:

- z tytułu przychodów jednostek samorządu terytorialnego z wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków (§ 906) w kwocie 602.399,41 zł,
- z tytułu przychodów z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym (§ 952) w kwocie 15.563.297,10 zł.

Rozchody budżetu przewidziano na spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów (§ 992) i zaplanowano w kwocie 2.828.592,00 zł.

W dołączonym do projektu uchwały budżetowej uzasadnieniu, w zakresie wysokości przychodów planowanych w § 906, nie udzielono żadnych wyjaśnień. W § 3 ust. 2 pkt 2 uchwały Nr IX/55/2015 Rady Gminy Świąciechowa z dnia 10 lipca 2015 r. w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Świąciechowa postanowiono, że sporządzone uzasadnienie do projektu budżetu zawiera w zakresie przychodów i rozchodów omówienie źródeł przychodów oraz planowanych do spłaty zobowiązań z lat poprzednich. Skład Orzekający w tym zakresie formułuje uwagę.

Uchwałą Nr XVIII/180/2025 Rady Gminy Świąciechowa z dnia 27 listopada 2025 r. w sprawie zmian budżetu Gminy na rok 2025, w przychodach budżetu w § 906 zmniejszono plan o 112.418,25 zł informując jednocześnie, że są to środki, które dotyczą zadania „Gmina Świąciechowa Cyberbezpiecznym samorządem”. W tej kwocie środki wprowadzone do projektu budżetu na 2026 rok. Ponadto, z analizy załącznika Nr 5 do opisywanej uchwały pn. „Zmiany w planie wydatków na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 Gminy Świąciechowa w 2025 roku” wynika, że plan wydatków na zadaniu „Gmina Świąciechowa Cyberbezpiecznym samorządem” zmniejszono o 661.977,08 zł.

W projekcie uchwały budżetowej na 2026 rok plan wydatków na realizację zadania „Gmina Świąciechowa Cyberbezpiecznym samorządem” ustalono w wysokości 661.977,08 zł.

Z rozliczenia finansowego za 2024 rok, na podstawie bilansu z wykonania budżetu sporządzonego wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. wynika, że Jednostka posiadała do dyspozycji środki

finansowe w wysokości 11.376.042,34 zł. Z kolei, ze sprawozdania Rb-NDS - „Sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 30 września roku 2025” wynika, że na kwotę 11.376.042,34 zł składają się niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy w wysokości 225.748,42 zł oraz wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy w wysokości 11.150.293,92 zł. W uchwale budżetowej na 2025 rok zaangażowano niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy w wysokości 113.330,17 zł oraz wolne środki w wysokości 9.653.152,99 zł (ostatnia zmiany uchwały budżetowej na 2025 rok w zakresie przychodów została dokonana uchwałą Nr XVIII/180/25 z dnia 27 listopada 2025 r.). Z wyliczeń rachunkowych wynika zatem, że do dyspozycji Jednostki pozostały niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy w kwocie 112.418,25 zł oraz wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy w kwocie 1.497.140,93 zł. Zatem do dyspozycji Jednostki pozostają: niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy oraz wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy w łącznej wysokości 1.609.559,18 zł. Jednostka ma zatem możliwość zaangażowania ww. kwot w przychodach roku 2026.

Skład Orzekający zauważa jednak, że rzeczywisty poziom wolnych środków na koniec 2025 roku będzie możliwy do ustalenia dopiero po zakończeniu roku budżetowego, zamknięciu ksiąg rachunkowych oraz sporządzeniu sprawozdań finansowych za 2025 rok.

2. Kwoty zaplanowanych w wydatkach budżetu rezerw, tj. rezerwy ogólnej i rezerwy celowej mieszczą się w granicach określonych w przepisie art. 222 ust. 1 i 3 ustawy o finansach publicznych, a rezerwa celowa na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego mieści się w limicie określonym w art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122, z późn. zm.).
3. Zakres unormowań zawartych w projekcie uchwały budżetowej odpowiada wymogom ustawy o finansach publicznych, a w szczególności art. 212 i 215 ustawy. Projekt uchwały jest kompletny, rachunkowo zgodny i wewnętrznie spójny.
4. Zakres proponowanych upoważnień dla organu wykonawczego nie wykracza poza dyspozycję wynikającą z art. 258 ustawy o finansach publicznych oraz art. 111 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 337, z późn. zm.).
5. Zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Świąciechowa realizuje Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego z siedzibą w Lesznie.
6. Z załączników do projektu uchwały budżetowej: Nr 2 pn. „Plan wydatków Gminy Świąciechowa w 2026 roku” i Nr 4 pn. „Plan dotacji udzielanych z budżetu gminy Świąciechowa w 2026 roku” wynika, że Gmina zaplanowała m.in. dotację celową na pomoc finansową w dziale 600 – „Transport i łączność”, rozdziale 60014 – „Drogi publiczne powiatowe”, § 2710 – „Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie

własnych zadań bieżących” w kwocie 625.000,00 zł.

Skład Orzekający przypomina o konieczności podjęcia stosownej uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej przed przekazaniem środków finansowych.

III.

Ponadto, Skład Orzekający stwierdził, że:

1. Postanowieniem § 8 projektu uchwały budżetowej określono, że: *„Dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i wpływów z części opłaty ze sprzedaży napojów alkoholowych w obrocie hurtowym w kwocie 210.000,00 zł przeznacza się na:*

- a) *realizację programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w kwocie 183.000,00 zł,*

- b) *dotację dla Centrum Integracji Społecznej w kwocie 27.000,00”.*

Z załącznika Nr 1 „Plan dochodów Gminy Świeciechowa w 2026 roku” wynika natomiast, że w dochodach budżetu w dz. 756 - „Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem”, rozdz. 75618 - „Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw” zaplanowano dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i wpływów z części opłaty ze sprzedaży napojów alkoholowych w obrocie hurtowym w ogólnej kwocie 201.000,00 zł, w tym § 0270 w kwocie 48.000,00 zł i § 0480 w kwocie 153.000,00 zł.

Wystąpiła zatem niespójność pomiędzy postanowieniami uchwały a załącznikami. Skład Orzekający wskazuje, że jedną z podstawowych zasad określonych w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483), dotyczących uchwalania budżetu jednostek samorządu terytorialnego jest zasada jedności i spójności budżetu. Wyraża się ona m.in. tym, że postanowienia zawarte w treści budżetu muszą być zgodne z treścią załączników, jak i postanowienia zawarte w załącznikach muszą być wewnętrznie spójne. Zatem brak zgodności pomiędzy postanowieniami i załącznikami, jak również pomiędzy załącznikami do badanej uchwały narusza ww. zasadę.

Ponadto, z załącznika Nr 2 do projektu uchwały budżetowej pn. „Plan wydatków Gminy Świeciechowa w 2026 roku” wynika, że Jednostka planuje wydatki również w rozdziale 85153 – „Zwalczanie narkomanii” w wysokości 15.000,00 zł. Z dołączonego uzasadnienia nie wynika jakimi środkami Gmina finansuje te wydatki.

2. W dołączonym do projektu budżetu uzasadnieniu w odniesieniu do wydatków budżetu (str. 45) stwierdzono następujące rozbieżności z postanowieniami i załącznikami do projektu uchwały budżetowej:
 - wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań wykazano w wysokości 18.288.928,52 zł zamiast 18.290.928,52 zł,

- wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust 1 pkt. 2 i 3 w części związanej z realizacją zadań Gminy w wysokości 263.424,56 zł zamiast 261.424,56 zł.
3. W § 3 ust. 2 pkt 2 uchwały Nr IX/55/2015 Rady Gminy Świąciechowa z dnia 10 lipca 2015 r. w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Świąciechowa postanowiono, że wraz z projektem budżetu przedkłada się informację o sytuacji finansowej Gminy ze szczególnym uwzględnieniem aktualnego stanu zadłużenia, a także prognozy zadłużenia w roku budżetowym oraz kolejnych latach. W przedłożonych materiałach informacyjnych ograniczono się do przedstawienia zadłużenia tylko w roku budżetowym 2026.

Mając na uwadze całokształt przeprowadzonego badania Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Małgorzata Okrent

Pouczenie: Od uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu w terminie 14 dni od daty jej doręczenia